

prof. dr hab. Kamil Kuskowski
Akademia Sztuki w Szczecinie
Wydział Malarstwa i Nowych Mediów

Szczecin 16. 09. 2018

Recenzja rozprawy doktorskiej pana mgr. Krzysztofa Ostrowskiego zatytułowanej „Łódź 1993-2001 Kontekst i wybrane zagadnienia produkcyjne. Autoanaliza dzieła filmowego”, sporządzana w związku z wszczęciem przez Radę Wydziału Operatorskiego i realizacji Telewizyjnej PWSFTVIT w Łodzi postępowania o nadanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki filmowej.

Krzysztof Ostrowski urodził się 1976 roku w Szczecinie. Jest absolwentem Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. W grudniu 2002 uzyskał tytuł magistra sztuki. Zajmuje się rysunkiem, komiksem, ilustracją, filmem, filmem animowanym, muzyką. Od 1998 brał udział w licznych wystawach, festiwalach i konkursach zarówno w kraju i zagranic. Zrealizował kilkadziesiąt teledysków dla takich wykonawców, jak m.in. Cool Kids of Death, Jamała, T. Love, Pustki, Kielich, Muchy, Tomek Makowiecki Band, Smolik i Marcin Rozynek, wielokrotnie nagradzanych na Festiwalu Wideoklipów Yach Festiwal czy Fryderyki. Poza tym jest autorem niezliczonej liczby realizacji o charakterze komercyjnym. Jest członkiem i wokalistą formacji muzycznej C.K.O.D. (Cool Kids of Death). Należy do grupy najbardziej rozpoznawalnych twórców komiksów w Polsce. Do najbardziej znanych jego prac należy cykl komiksów „Plastelina” oraz „Nadzwyczajni. Pantofel panny Hofmokl” (do scenariusza Dennisa Wojdy) - Grand Prix na Festiwalu Komiksów w Łodzi w 2001 oraz „Meandry języka polskiego” czy „Więzy krwi”.

Od 2009 pracuje na stanowisku asystenta na Wydziale Sztuk Wizualnych ASP w Łodzi, prowadzi zajęcia z rysunku koncepcyjnego.

Część praktyczna

Przedstawiona praca doktorska od strony praktycznej stanowi trwający 13 minut i 50 sekund monochromatyczny film, zrealizowany w formie paradokumentu łączącego technikę animacji z materiałem filmowym. Od strony tematycznej film jest rodzajem autobiograficznej reminiscencji związanej z Łodzią, ujętej klamrą czasową 1993-2001, co – biorąc pod uwagę datę urodzenia autora – pozwala nam stwierdzić, że ta opowieść rozpoczyna się gdy autor ma 17 lat, a kończy gdy osiąga 25 lat, na rok przed ukończeniem studiów wyższych. W filmie oprócz wspomnianego wątku autobiograficznego autor przybliżył nam sylwetki dwóch osób: Marcina Pryta oraz Michała Arkusińskiego, obydwu z rocznika 1971, którzy wspólnie wydali komiks „Justice 1” (2010) i „Justice 2/Initiation” (2013). Ponadto Marcin Pryt jest również wokalistą oraz autorem tekstów piosenek m.in. w zespole „19 wiosen” czy „Tryp”, autorem książki *Szpital Heleny Wolf* (2005), rysownikiem, autorem komiksów, współpracuje z pismem *Lampa*. Michał Arkusiński pracuje jako projektant graficzny oraz autor komiksów i podobnie jak Ostrowski jest absolwentem łódzkiej ASP. Niewątpliwie te dwie postacie są dla Ostrowskiego ważne; ich twórczość i osobowości prawdopodobnie wywarły na niego znaczący wpływ.

Film od strony wizualnej i dźwiękowej jest niezwykle spójny i przemyślany. Obraz, którym operuje Ostrowski jest monochromatyczny; użyta rozjaśniona zieleń ma nawiązywać do kolorystyki wyświetlaczy z telefonów komórkowych marki Nokia, popularnych w latach 90. Narrator w osobie samego autora w ujęciu symbolicznym przedstawia nam Łódź jaką pamięta (fabryki, ulice, tramwaje, motywy, które pamięta, jak np. graffiti, napisy na murach, nieistniejący już – podobnie jak fabryki – „Hotel Centrum”). Narracja dotycząca Łodzi prowadzona jest w lekko nostalgicznym tonie, niepozbawiona jest jednak elementów krytyki, inteligentnego sarkazmu, ironii i dystansu. Bardzo ciekawie ustawione są w filmie kontrpunkty wizualne, m.in. „czarna dziura” unosząca się nad miastem, „Godzilla” niszcząca fabryki czy wchłaniające je „UFO”. Nie brakuje też postaci anonimowego komiksowego super bohatera jako swoistego alter-ego samego Ostrowskiego.

W filmie istotny więc jest kontekst Łodzi, z towarzyszącym jej mitem „ziemi obiecanej” i osadzenie w tym kontekście samego autora.

Odczuwam jednak pewien niedosyt. Wydaje mi się, że czegoś tu brakuje, że trochę podobnie, ale przecież inaczej postrzegałem Łódź i samego Ostrowskiego w tamtych czasach. W filmie jest to jednak Łódź Ostrowskiego, a nie Kuskowskiego. A mój niedosyt zapewne ma związek z tym, że sami zawsze wiemy najlepiej co zrobić żeby czyjaś praca była lepsza.

Przyglądając się całokształtowi dokonań artystycznych Ostrowskiego w kontekście przygotowanej pracy, chciałbym zwrócić szczególną uwagę na to, że jego twórczość jest niezwykle eklektyczna i wszechstronna, co daje Ostrowskiemu możliwość ucieczki od klasycznego zaszufładowania i przypisania mu jakiegoś konkretnego stylu.

Część teoretyczna

Praca doktorska w części teoretycznej to podzielony na dwa rozdziały ciekawy esej, napisany z pozycji osoby, która wie o czym pisze i stawia interesujące tezy. W pierwszym rozdziale Ostrowski opisuje znaczenie i rolę sztuki komiksu w odniesieniu do innych dziedzin związanych z szeroko rozumianą popkulturą. Wskazuje też na istotnych twórców komiksu oraz na wpływ ich twórczości na rozwój sztuki filmowej czy rynku gier komputerowych.

W drugim rozdziale skupia się na opisie metodyki swojej własnej pracy artystycznej zarówno od strony warsztatowej, jak i koncepcyjnej. Równolegle wyjaśnia ważne relacje, zachodzące pomiędzy poszczególnymi mediami używanymi przez niego oraz przez innych twórców, których dokonania są dla Ostrowskiego istotne.

Najmocniejszą stroną eseju jest wszechstronne ukazanie relacji zachodzących pomiędzy różnymi dziedzinami sztuki i umiejscowienie własnej drogi twórczej w tym kontekście.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę zawartość artystyczną i teoretyczną przedstawionej rozprawy doktorskiej pana mgr Krzysztofa Ostrowskiego stwierdzam, że przygotowana przez niego praca doktorska stanowi oryginalne, nowatorskie rozwiązanie, że wnosi znaczący wkład w rozwój reprezentowanej przez niego dyscypliny artystycznej oraz że spełnia wszystkie wymogi stawiane przez ustawodawcę.

W związku z powyższym w pełni popieram wniosek Rady Wydziału
Operatorского i Realizacji Telewizyjnej PWSTvFiT w Łodzi o nadanie mgr Krzysztofowi
Ostrowskiemu stopnia doktora w dziedzinie: sztuki filmowe.

prof. dr hab. Kamil Kuskowski